

Sygnatura akt III U 426/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 15 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Elżbieta Majewska**

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alina Darul

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2014 r. w Koninie

sprawy **W. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek odwołania W. W.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 5.05.2014r. znak:(...)

Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż W. W. nie pobrał nienależnego świadczenia za okres od 1.03.2014r. do 31.03.2014r.

z tytułu renty socjalnej przysługującej M. W. w kwocie

619,50 zł i nie jest zobowiązany do zwrotu tego świadczenia.

Sygn. akt III U 426 / 14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 05 maja 2014 r. znak(...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. zobowiązał W. W. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1.03.2014 r. do 31.03.2014 r. w kwocie 619,50 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, że W. W. pobrał nienależnie świadczenie za okres od 1.03.2014 r. do 31.03.2014 r. w kwocie 619,50 zł z tytułu renty socjalnej przysługującej M. W.. Obowiązek zwrotu tych należności obciąża ubezpieczonego gdyż otrzymał on przekazem pocztowym świadczenia M. W. za miesiąc marzec a uprawniona zmarła w dniu 12.03.2014 r. tak więc świadczenie ustало z dniem 1.03.2014 r.

Z decyzją tą nie zgodził się W. W. wnosząc odwołanie. Odwołujący podniósł, że decyzja jest dla niego krzywdząca i wniósł o rozpatrzenie sprawy przez Sąd.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wywodząc, że odwołujący będąc opiekunem prawnym ubezwłasnowolnionej całkowicie M. W. zmarłej w dniu 12.03.2014r. pobrał za nią nienależne świadczenie za miesiąc marzec 2014 r.

Sąd ustalił co następuje :

M. W., ur. (...) była od dnia 18.07.2004 r. uprawniona do pobierania renty socjalnej, a świadczenie to przyznano jej było na stałe na podstawie orzeczenia Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w K. z dnia 13.08.2002 r. Termin płatności renty socjalnej ZUS ustalił na dzień 15 każdego miesiąca.

Po przyznaniu renty socjalnej **M. W.** została ubezwłasnowolniona całkowicie, a Sąd Rejonowy w Kole ustanowił dla niej opiekuna prawnego w osobie ojca **W. W.** (postanowienie Sądu Rejonowego w Kole z dnia 23.06.2005 r. sygn. akt III R NS 73/05). Postanowienie o ustanowieniu opiekuna prawnego wpłynęło do ZUS w dniu 26.07.2005 r. i od tego czasu renta socjalna przysługująca **M. W.** była wypłacana do rąk odwołującego za pośrednictwem poczty.

W dniu 12 marca 2014 r. zmarła **M. W.**. Akt zgonu i wraz z wnioskiem o wypłatę zasiłku pogrzebowego wpłynął do organu rentowego w dniu 18.03.2014 r. Natomiast w dniu 13 marca 2014 r., a więc dzień po śmierci uprawnionej, za pośrednictwem poczty renta socjalna w kwocie 619,50 zł została wypłacona do rąk odwołującego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach ZUS.

Sąd zważył co następuje :

Zaskarżoną decyzją organ rentowy domaga się zwrotu od **W. W.** nienależnie pobranego świadczenia z tytułu przysługującej **M. W.** renty socjalnej za miesiąc marzec. Organ rentowy wywodzi, że renta socjalna nie była świadczeniem należnym bowiem osoba uprawniona zmarła.

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie nie budzi wątpliwości, że **W. W.** był osobą, której powinno być wypłacone świadczenie przysługujące uprawnionej. Zgodnie bowiem z treścią art. 12 b ust. 1 ustawy z dnia 27.06.2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U.2013.982) jeżeli dla osoby uprawnionej do renty socjalnej ustanowiono opiekę prawną , świadczenie to wypłaca się osobie sprawującej tę opiekę.

W świetle natomiast przepisu art. 12 c ust. 1 i 3 powołanej ustawy rentę socjalna wypłaca się osobie sprawującej opiekę prawną nad osobami uprawnionymi do renty socjalnej za pośrednictwem osoby prawnej prowadzącej działalność w zakresie doręczania świadczeń albo , na wniosek osoby tej osoby na jej rachunek w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo – kredytowej.

Powołana ustawa o rencie socjalnej odsyła w zakresie nieuregulowanym do określonych w art. 15 pkt 1 przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. M.in. do renty socjalnej stosuje się odpowiednio przepis art. 101 i 136 a oraz art. 138 – 144 ustawy „emerytalnej”.

Zgodnie z treścią **art. 101** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2013.1440) prawo do świadczeń ustaje ze śmiercią osoby uprawnionej.

Nie budzi więc wątpliwości, że z chwilą śmierci **M. W.** , która nastąpiła w dniu 12 marca 2014 r. ustało jej prawo do renty socjalnej i od tej chwili brak jest podstaw do dalszej wypłaty. Do dnia zgonu jednak takie prawo do renty socjalnej jej przysługiwało. Pytanie zasadnicze dotyczy tego czy świadczenie rentowe wypłacone w miesiącu, w którym następuje zgon osoby uprawnionej jest świadczeniem nienależnym.

W tym miejscu należy zacytować przepis **art. 136 a ust. 2** ustawy z dnia 17.12.1998 r. , z którego jednoznacznie wynika, że **w razie śmierci emeryta lub rencisty wstrzymanie wypłaty świadczenia następuje od miesiąca przypadającego po miesiącu , w którym zmarł emeryt lub rencista.**

W świetle powyższego przepisu nie sposób jest przyjąć, że renta socjalna wypłacona w miesiącu marcu 2014 r. była świadczeniem nienależnym skoro wstrzymanie wypłaty świadczenia powinno nastąpić dopiero od miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zmarła uprawniona tj. od kwietnia 2014 r.

W podobny sposób kwestię tą reguluje przepis art. 138 a ustawy „emerytalnej” dotyczący sytuacji kiedy świadczenie wypłacane jest na rachunek płatniczy. Także i w tym przypadku bank (kasa oszczędnościowo-kredytowa) obowiązane są zwrócić Zakładowi kwoty świadczeń przekazane na ten rachunek za miesiące następujące po miesiącu , w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy.

Podkreślić należy, że wypłata świadczeń rentowych (emerytalnych) następuje w cyklach miesięcznych w dniu ustalonym w decyzji organu rentowego jako termin płatności świadczeń w sposób przewidziany w ustawie. M. W. była uprawniona do renty socjalnej , która to renta była wypłacana do rąk jej opiekuna prawnego, a termin płatności przypadał na 15 każdego miesiąca. Skoro śmierć uprawnionej do świadczenia nastąpiła dnia 12 marca 2014 r. to tym samym miała prawo do tego świadczenia do miesiąca, w którym nastąpił zgon czyli do marca 2014 r. Twierdzenie organu rentowego , że prawo do renty ustalo od dnia 1 marca 2014 r. jest nieuprawnione i nie znajduje żadnego uzasadnienia w obowiązujących przepisach.

Jak wynika z powyższych uregulowań świadczenie wypłacone przez ZUS w miesiącu, w którym nastąpił zgon osoby uprawnionej jest świadczeniem należnym i jako takie więc nie podlega obowiązkowi zwrotu. Ponieważ wypłata tego świadczenia następowała do rąk odwołującego jako opiekuna prawnego to także za miesiąc marzec 2014 r. kwota 619,50 zł była wypłacona prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami. Nie zaszyły więc przesłanki do wstrzymania wypłaty świadczenia za miesiąc marzec 2014 r. i wypłacona w tym czasie renta socjalna nie jest świadczeniem nienależnym w rozumieniu art. 138 ustawy.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd, działając na podstawie art.477¹⁴ § 2 KPC zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku.

SSO E. Majewska